

Sygn. akt I C 1361/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia (del.) Tadeusz Bulanda

Protokolant: Karolina Stańczuk

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. Oddala powództwo;

II. Zasądza od A. K. na rzecz (...) S.A. kwotę 2717 zł (dwa tysiące siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu i nie obciąża powoda kosztami procesu w pozostałym zakresie.

Sygn. akt I C 1361/17

UZASADNIENIE

Pozwem z 20 grudnia 2017 roku, sprecyzowanym pismem z 24 stycznia 2018 roku, A. K. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 75 244,72 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zwrotu świadczenia spełnionego na rzecz banku na podstawie nieważnej umowy kredytowej, zawartej 13 maja 2008 roku (nr (...)). Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pozew – k. 4-10, pismo – k. 162).

(...) S.A. wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł również zarzut przedawnienia roszczeń powoda wymagalnych dawniej niż 3 lata przed skutecznym wniesieniem pozwu (odpowiedź na pozew – k. 173-294).

Pismem z 19 marca 2019 roku swój pogląd w sprawie przedstawił Rzecznik (...). Stwierdził on, że kredyt udzielony został w PLN i miał być spłacany w PLN. Indeksacja wynikająca z umowy, prowadząca do zmiany wysokości świadczenia w zależności od kształtowania się waluty obcej (CHF), stanowi w istocie wariant waloryzacji uregulowanej w art. 358¹ § 2 k.c. Klauzule waloryzacyjne mają charakter blankietowy, nie spełniają warunku formalnej i materialnej przejrzystości i transparentności postanowień umowy, odwołują się do miernika wartości nie mającego charakteru obiektywnego i zewnętrznego, gdyż odwołanie następuje do kursów obowiązujących u kredytodawcy. Powoduje to, że nikt, poza przedsiębiorcą, nie jest w stanie zweryfikować zasad ustalania kursów walut, a w konsekwencji rat kapitałowo-odsetkowych. Klauzule powodują pobieranie przez kredytodawcę dodatkowego zysku poprzez stosowanie niejednolitego miernika wartości. Mają charakter rozrachunkowy skoro kredytodawca w relacji z kredytobiorcą nie dokonuje kupna i sprzedaży waluty obcej. Jednostronnie ustalony i pobierany zysk banku nie jest powiązany z istotą i funkcją klauzul waloryzacyjnych. Podsumowując Rzecznik (...) stwierdził, że klauzule waloryzacyjne stanowią

nieuczciwe postanowienia umowne a roszczenia powoda przedawniają się w terminie dziesięcioletnim (stanowisko RF – k. 590-644, kopia wniosku – k. 645-646 wraz z kopią pełnomocnictwa – k. 647).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 czerwca 2007 roku A. K. zawarł z (...) Bank (...) S.A. w G. umowę o kredyt mieszkaniowy z przeznaczeniem na spłatę innego kredytu hipotecznego udzielonego na zakup mieszkania w W., w kwocie odpowiadającej wówczas 144 030,12 CHF. Oprocentowanie kredytu wynosiło 4,80167 % z marżą banku na poziomie 2,10% (umowa kredytu z (...) Bank (...) S.A. – k. 505-508).

W dniu 8 marca 2008 roku A. K. złożył do (...) Banku S.A. (obecna nazwa (...) S.A.), za pośrednictwem (...) S.A., wniosek o udzielenie kredytu hipotecznego „(...)” w wysokości 480 174,08 zł, w walucie CHF, z przeznaczeniem na zakup lokalu mieszkalnego oraz refinansowanie poniesionych nakładów związanych z zakupem lokalu.

Pośrednik kredytowy zapoznał A. K. z warunkami udzielania kredytów złotówkowych i kredytów złotówkowych waloryzowanych walutą obcą, a także poinformował o ryzyku związanym z kredytem waloryzowanym walutą obcą, w szczególności o ewentualnych skutkach zmiany kursu waluty w postaci wzrostu comiesięcznej raty i całego zadłużenia.

W dniu 13 maja 2008 roku A. K. zawarł z (...) S.A. w W. umowę nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF.

Na mocy ww. umowy bank udzielił A. K. kredytu na budownictwo mieszkaniowej, tj.:

- 1) finansowanie przedpłat na poczet budowy i zakupu od inwestora zastępczego lokalu mieszkalnego nr (...)1 wraz z prawem wyłącznego korzystania z miejsca postojowego nr (...), położonych w Ł. przy ul. (...),
- 2) finansowanie prac wykończeniowych w przedmiotowym lokalu,
- 3) pokrycie opłat okołokredytowych,

który to cel strony zmodyfikowały w aneksie nr (...) do tej umowy, zawartym 29 czerwca 2009 r., ustalając, że środki z kredytu są przeznaczone na:

- a) finansowanie przedpłat na poczet budowy i zakupu od inwestora zastępczego lokalu mieszkalnego nr (...) wraz z prawem wyłącznego korzystania z miejsca postojowego nr (...) położonych w Ł. przy ul. (...),
- b) finansowanie prac wykończeniowych w przedmiotowym lokalu,
- c) pokrycie opłat okołokredytowych,

w kwocie 480 174,08 zł, waloryzowanego kursem franka szwajcarskiego (§ 1 ust. 1, 1A, 2, 3 umowy). Kredyt ma zostać spłacony w ciągu 360 miesięcy, tj. do 12 maja 2038 roku (§ 1 ust. 4 umowy) w równych ratach kapitałowo-odsetkowych (§ 1 ust. 5 umowy).

Równowartość kwoty udzielonego kredytu (480 174,08 zł) została określona informacyjnie w CHF na podstawie kursu kupna CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. z dnia 28 marca 2008 roku na kwotę 219 017,55 CHF (§ 1 ust. 3A).

Kredyt oprocentowano według zmiennej stopy procentowej, ustalonej jako stawka bazowa LIBOR 3M dla franka szwajcarskiego, powiększona o stałą marżę banku w wysokości 1%. Oprocentowanie kredytu w stosunku rocznym w dniu zawarcia umowy wynosiło 3,89% (§ 1 ust. 8 umowy, § 10 ust. 1 i 2 umowy). W § 10 ust. 3 umowy zostało zastrzeżone, że bank co miesiąc dokona porównania aktualnie obowiązującej stawki bazowej ze stawką bazową ogłaszaną przedostatniego dnia roboczego poprzedniego miesiąca i dokona zmiany wysokości oprocentowania kredytu w przypadku zmiany stawki bazowej LIBOR 3M o co najmniej 0,10 punktu procentowego.

A. K. zobowiązał się do spłaty kapitału wraz z odsetkami miesięcznie w równych ratach kapitałowo-odsetkowych, w terminach i kwotach określonych w harmonogramie spłat sporządzonym w CHF (§ 1 ust. 5, § 11 ust. 1 umowy).

W umowie uzgodniono, że spłata kredytu nastąpi na podstawie nieodwołalnego, przez czas trwania umowy, zlecenia dokonywania przelewu z określonego rachunku bankowego (§ 6 ust. 1 umowy).

W § 11 ust. 5 umowy postanowiono, że raty kapitałowo-odsetkowe oraz raty odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu według kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej (...) Banku S.A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50.

A. K. oświadczył, że został dokładnie zapoznany z warunkami udzielania kredytu złotowego waloryzowanego kursem waluty obcej, w tym w zakresie zasad dotyczących spłaty kredytu i w pełni je akceptował. Oświadczył, że jest świadomy, że z kredytem waloryzowanym związane jest ryzyko kursowe, a jego konsekwencje wynikające z niekorzystnych wahań kursu złotego wobec walut obcych mogą mieć wpływ na wzrost kosztów obsługi kredytu (§ 29 ust. 1 umowy).

A. K. oświadczył, że został dokładnie zapoznany z kryteriami zmiany stóp procentowych kredytów obowiązujących w (...) oraz zasadami modyfikacji oprocentowania kredytu i w pełni je akceptował (§ 29 ust. 1 umowy).

Kredyt został A. K. wypłacony w całości (umowa kredytu – k. 22-27, aneks nr (...) – k. 30, zaświadczenia – k. 31 i 32, odpis pełny z rejestru przedsiębiorców – k. 298-314, regulamin – k. 316-320v, wniosek o udzielenie kredytu – k. 321-329, oświadczenie – k. 330, decyzja kredytowa – k. 331-332, dyspozycja uruchomienia – k. 333, potwierdzenie uruchomienia kredytu – k. 334, harmonogram – k. 335-344, dowód z przesłuchania powoda – k. 561-565).

(...) ustala tabele kursowe dla kredytów waloryzowanych walutą obcą każdego dnia roboczego przed otwarciem oddziałów banku na podstawie średnich notowań z rynku międzybankowego prezentowanych w serwisach internetowych R. i B. oraz dodaniu do średnich kursów połowy ustalonego przez zarząd banku spreadu walutowego (kurs sprzedaży) i odjęciu od średnich kursów połowy ustalonego przez zarząd banku spreadu walutowego (kurs kupna).

Równocześnie z dokonaniem transakcji walutowych z klientami, związanymi z uruchomieniem i spłatą kredytu waloryzowanego walutą obcą, bank dokonuje przeciwstawnych transakcji na tynku międzybankowym, w celu zamknięcia pozycji walutowej („Tabela kursowa (...) – metodyka oraz analiza porównawcza” autorstwa A. R. - 428-440, pisma (...) - k. 375-384v, zeznania świadka H. P. – k. 542 i 568-586).

Z dniem 1 lipca 2009 roku zmianie uległy postanowienia regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych w ramach (...), stanowiącego integralną część umowy kredytu. Zmiany polegały m.in. na wprowadzeniu do ww. regulaminu w rozdziale I definicji spreadu walutowego i tabeli kursowej oraz zasad i przesłanek wyznaczania kursów walutowych i spreadu, ujętych w tabelach kursowych banku.

W dniu 1 lipca 2009 roku bank umożliwił kredytobiorcom spłatę kredytu w walucie waloryzacji poprzez zawarcie aneksu (pisma okólne wraz z regulaminami – k. 345-354, 355-358, 359-362).

W dniu 10 stycznia 2015 roku A. K. zawarł z (...) Bank S.A. ((...) S.A) aneks do umowy nr (...), na mocy którego bank zapewnił kredytobiorcy możliwość dokonywania zmian waluty spłaty kredytu ze złotych polskich na walutę waloryzacji i odwrotnie (aneks do umowy kredytu – k. 28-29).

A. K. spłaca raty kapitałowo-odsetkowe w złotych polskich (dowód z przesłuchania powoda – k. 561-565).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej dokumentów, których wartość dowodowa nie była kwestionowana przez strony i także Sąd nie znalazł podstaw do podważenia ich waloru dowodowego.

Za wiarygodne i korespondujące z dowodami w postaci dokumentów sąd uznał zeznania świadka H. P..

Zeznania powoda Sąd uwzględnił w zakresie, w jakim znajdują potwierdzenie w dokumentach zebranych w aktach sprawy. Co do zasady A. K. potwierdził, że uzyskał informacje o ryzyku kursowym związanym z kredytem waloryzowanym walutą obcą i oprocentowaniem kredytu oraz że zdecydował się na kredyt ze względu na korzystną wysokość kosztów obsługi kredytu.

Sąd postanowił oddalić wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z przyczyn przedstawionych w dalszej części uzasadnienia.

Sąd pominął materiał w postaci następujących opracowań i pism, w zakresie wyrażanych tam poglądów i opinii:

- a) Pisma (...) (k. 375-384v) - w zakresie szerszym, niż opis metodologii sporządzania przez bank własnej tabeli kursowej,
- b) „Informacja w zakresie skutków projektu ustawy o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki. Wpływ na instytucje kredytowe” Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (k. 385-416),
- c) „Ocena wpływu na sytuację sektora bankowego i polskiej gospodarki propozycji przewalutowania kredytów mieszkaniowych udzielonych w CHF na PLN według kursu z dnia udzielenia kredytu” Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (k. 417-427),
- d) „Tabeli kursowej (...) – metodyka oraz analiza porównawcza” autorstwa A. R. (k. 428-440) – w zakresie szerszym, niż opis metodologii sporządzania przez bank własnej tabeli kursowej,
- e) Pisma (...) Banków (...) (k. 448-452),

– bowiem przyjęcie tego materiału za podstawę ustaleń faktycznych stanowiłoby naruszenie art. 278 § 1 k.p.c.

Sąd pominął pozostałe dowody z dokumentów lub kopii dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, nie wskazanych powyżej, jako niemające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód dochodził zwrotu świadczenia nienależnego, uiszczonego na rzecz banku na podstawie nieważnej, zdaniem powoda, umowy o kredyt hipoteczny, ewentualnie na podstawie umowy nie istniejącej ze względu na abuzywność części jej postanowień, prowadzącej do niedookreślenia essentialia negotii umowy. Podstawę prawną żądania powoda stanowi zatem art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania zawartej przez strony umowy kredytu hipotecznego za nieważną (art. 58 k.c.). Nadto, mimo zasadności zarzutu abuzywności klauzul umownych, upoważniających bank do przeliczenia kredytu i rat kredytu wg kursu CHF ustalanego przez bank, brak jest podstaw do wyeliminowania z umowy klauzuli waloryzacyjnej i w konsekwencji uznania, że strony zawarły umowę kredytu w złotych polskich, nie poddaną waloryzacji wartością CHF i oprocentowaną na zasadach określonych w umowie, czyli wg zmiennej stopy procentowej w wysokości stawki LIBOR 3M dla CHF powiększonej o marżę banku w wysokości 1%.

Zgodnie z art. 58 § 1 i 2 k.c. czynność sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż w miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Umowa kredytu bankowego jest umową nazwaną uregulowaną w art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. Zgodnie z art. 69 ust. 1 w brzmieniu obowiązującym na datę zawarcia przez powoda umowy kredytowej,

przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do ust. 2 cytowanego przepisu, umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Zawarta przez powoda umowa kredytu zawiera elementy wskazane w art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, w szczególności określa kwotę udzielonego kredytu (480 174,08 zł), cel kredytu (finansowanie przedpłat i zakup lokalu mieszkalnego wraz z miejscem postojowym, prace wykończeniowe w przedmiotowym lokalu, pokrycie opłat okołokredytowych), sposób wypłaty i spłaty kredytu, wysokość oprocentowania, itd.

Zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Poddanie wynikających z umowy kredytu świadczeń w PLN waloryzacji do CHF nie jest sprzeczne z typem umowy kredytu hipotecznego. W dacie zawarcia umowy kredytu obowiązywał art. 358¹ § 2 k.c., zgodnie z którym strony mogły zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości. Chodzi tu o miernik inny niż pieniądź, w którym zobowiązanie zostało wyrażone. Miernikiem tym może być także inna waluta (M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1-44911. Warszawa, 2016).

Umowa nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Powód zdecydował się na kredyt indeksowany oferowany przez pozwanego jako najkorzystniejszy w danej chwili produkt pod względem wysokości raty i oprocentowania. A. K. w niedługim czasie przed zawarciem umowy kredytowej z pozwanym, zawarł z (...) Bankiem inną umowę o kredyt denominowany CHF, której warunki tj. oprocentowanie czy marża banku były mniej dla niego korzystne, niż warunki umowy z pozwanym. Nadto bank zapewnił powodowi możliwość zapoznania się z warunkami kredytu oraz ryzykiem z nim związanym, i to ostatecznie od A. K. zależało zawarcie umowy kredytowej tego rodzaju. Powód oświadczył, że jest świadomy ryzyka kursowego, mogącego wyrazić się we wzroście rat i całego zadłużenia (k. 26 i 330).

Powód nie wykazał, iżby jej decyzja była efektem nielojalnego postępowania banku, a w szczególności, iżby pośrednik kredytowy celowo skłonił powoda do zaciągnięcia kredytu tego rodzaju przewidując nieuchronną i znaczną aprecjację CHF. W tych okolicznościach nie można przyjąć, iżby umowa kredytowa zawarta przez powoda w dniu 8 marca 2008 roku była wynikiem zachowania nielojalnego czy nieuczciwego postępowania banku.

Sąd nie znalazł również podstaw by uznać umowę za zawartą w celu obejścia ustawy, zwłaszcza, że umowa ta jest postacią modyfikacji typu umowy kredytowej, dopuszczalnej w granicach swobody umów.

Podsumowując stwierdzić trzeba, że niezasadne jest żądanie pozwu o zapłatę oparte na twierdzeniu o nieważności umowy kredytu.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

W ocenie Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do uznania, że postanowienia przedmiotowej umowy kredytowej, w zakresie w jakim przewidują przeliczanie świadczeń pieniężnych wyrażonych w umowie według kursów ustalonych w tabeli sporządzanej przez pozwanego bank, kształtują prawa i obowiązki powoda – konsumenta – w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, bowiem powód został pozbawiony wpływu na sposób ustalania kursu franka szwajcarskiego.

Przedmiotowe postanowienia umowne dają bankowi możliwość uzyskania korzyści finansowych stanowiących dla kredytobiorcy dodatkowe koszty kredytu, których oszacowanie nie jest możliwe w dniu podpisania umowy. Czynniki obiektywne, a zatem sprawdzalne z punktu widzenia konsumenta, jak w szczególności wysokość rynkowych kursów wymiany CHF, tylko częściowo wpływają na ostateczny koszt kredytu ponoszony przez konsumenta. Kurs sprzedaży waluty obcej określony w tabeli kursowej banku zawiera bowiem także marżę kupna lub sprzedaży, która to wartość jest zależna wyłącznie od woli banku. W ocenie Sądu, taka regulacja stanowi naruszenie przez bank dobrych obyczajów, które nakazują, aby żadna ze stron umowy nie miała wyłącznego i arbitralnego wpływu na kształtowanie treści zobowiązania własnego i drugiej strony.

Powód zawarł umowę 8 marca 2008 roku na podstawie wzorca sporządzonego przez pozwanego bank, na którego treść nie miał wpływu. W tych okolicznościach klauzule przeliczeniowe nie wiążą powoda, lecz jest on związany umową w pozostałym zakresie (art. 385¹ § 2 k.c.). Umowa ta może być wykonywana z pominięciem niedozwolonych klauzul, bowiem zgodnie z art. 56 k.c. czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współzycia społecznego i z ustalonych zwyczajów.

Ze względu na poddanie kredytu waloryzacji wartością CHF, możliwe jest ustalenie wartości świadczeń objętych umową, a więc świadczenia banku i kredytobiorcy, poprzez odniesienie ich do rynkowej wartości CHF.

Zgodnie z obowiązującym od 24 stycznia 2009 roku art. 358 § 1 i 2 k.c. jeżeli przedmiotem zobowiązania podlegającego wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia wyłącznie w walucie obcej. Wartość waluty obcej określa się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe lub czynność prawna zastrzega inaczej.

Zanim przepis ten wszedł w życie, obowiązywał już art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe, zgodnie z którym jeżeli weksel wystawiono na walutę, która nie jest walutą miejsca płatności, sumę wekslową można zapłacić w walucie krajowej podług jej wartości w dniu płatności. Wartość waluty zagranicznej oznacza się podług zwyczajów miejsca płatności. W związku z tym, że art. 41 ust. 2 odnosi się do miejsca płatności, należy przyjąć, że właściwym kursem w Polsce będzie średni kurs waluty ustalany przez NBP (patrz: M. Czarnecki, L. Bagińska, Prawo wekslowe. Komentarz [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. Wyd. 6, Warszawa 2013).

Przytoczone przepisy dotyczą wprost wykonania świadczenia wyrażonego w walucie obcej. W przypadku kredytu waloryzowanego wartością CHF świadczenia banku w postaci wypłaty kredytu i świadczenia kredytobiorcy w postaci spłaty kredytu wyrażone są w PLN i poddane waloryzacji CHF. Przepisy te są wyrazem wieloletniej praktyki obrotu pieniężnego, która przyjmuje jako najbardziej obiektywny miernik wartości waluty obcej kurs średni publikowany przez NBP. Za przyjęciem takiego miernika przemawia także okoliczność, że kurs średni NBP w istocie odzwierciedla kurs wymiany walut publikowany przez serwisy (...) (poprzednio pośrednio na podstawie kursów kupna i sprzedaży wybranych banków działających w Polsce, a obecnie wprost poprzez pozyskanie danych z ww. serwisów informacyjnych).

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że po wyeliminowaniu z umowy kredytowej klauzul pozwalających bankowi na stosowanie własnych kursów kupna i sprzedaży CHF, a przy pozostawieniu ważnej klauzuli o podaniu kredytu waloryzacji podług wartości CHF, możliwe jest ustalenie zwaloryzowanej wartości świadczeń obu stron przy

zastosowaniu rynkowej wartości CHF, którą wyraża kurs średni publikowany przez NBP lub podmioty zajmujące się badaniami i analiza statystyczną oraz prezentowaniem danych z rynku pieniężnego (np. agencje (...)).

W ocenie Sądu powód mógłby dochodzić zapłaty nadwyżki pomiędzy sumą zapłaconych w PLN rat wyrażonych w CHF przy zastosowaniu kursu średniego. Powód natomiast dochodził pozwem zapłaty kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy sumą rat zapłaconych w walucie polskiej i sumą tych rat przy założeniu, że kredyt nie jest waloryzowany walutą obcą. Takie założenie jest sprzeczne z wolą stron umowy. Kluczową cechą przedmiotowej umowy jest waloryzacja kredytu zmieniającą się wartością CHF, w związku z czym bank oparł wysokość oprocentowania kredytu na stawce LIBOR dla CHF, a nie na stawce WIBOR właściwej dla międzybankowego rynku złotowego. Zaoferowany przez powoda dowód z opinii biegłego nie mógł zostać uwzględniony, bowiem powód przyjął założenie, że udzielony mu kredyt nie jest waloryzowany CHF. Takie założenie jest sprzeczne z umową kredytu zawartego z pozwanym.

Niezależnie od powyższych rozważań zarzut przedawnienia z upływem okresu 3-letniego należało ocenić jako bezzasadny. Przedmiotem żądania było spełnienie świadczenia polegającego na zwrocie spełnionego ratalnie świadczenia nienależnego (art. 405 k.c. w związku z art. 410 k.c.), a w tej sytuacji termin przedawnienia wynosi 10 lat [patrz: art. 118 k.c. w zw. z art. 5 ust. 3 ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 13 kwietnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1104)].

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Powód przegrał sprawę w całości, jednakże Sąd uznał za sprawiedliwe obciążenie go kosztami poniesionymi przez pozwanego jedynie w części, tj. w zakresie wynagrodzenia pełnomocnika (2 700 złotych) i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 złotych). Sąd podzielił motywy pozwu dotyczące abuzywności części postanowień umownych. Podnieść też trzeba, że nierówna jest pozycja stron, z których jedna jest konsumentem, a druga przedsiębiorcą o znacznej pozycji finansowej. Wskazać należy również, że pozwany bank prowadzi szereg podobnych spraw, a zatem nakład pracy pełnomocnika pozwanego w tej sprawie nie jest znaczny, skoro stanowisko pozwanego powielane jest w wielu sprawach tego rodzaju.